

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

BANKŲ PRIEŽIŪRA

Vadovas dėl kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūrų

BANKENTOEZICHT

2023 m. kovo mėn.

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Turinys

1	Pratarmė	2
2	BPM kredito įstaigų kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ir didinimo vertinimo sistema	4
2.1	BPM reglamentas ir BPM pagrindų reglamentas	4
2.2	Techniniai įgyvendinimo ir (arba) reguliavimo standartai (TĮS / TRS) dėl procedūrų ir formų; Bendros gairės	5
3	Bendrieji kvalifikuotosioms akcijų paketo dalims taikomi principai	6
3.1	Skaidrumas	6
3.2	Nuoseklumas	6
3.3	Individualus vertinimas ir proporcingumas	6
4	Pareiga pranešti	7
4.1	Bendra pastaba	7
4.2	Kas yra kvalifikuotoji akcijų paketo dalis?	7
4.3	Sprendimas įsigyti	12
5	Įvertinimas	14
5.1	Proporcingumo principas	14
5.2	Vertinimo kriterijai	14
6	Procedūrų aspektai ir dokumentai; informacijos reikalavimai	28
6.1	Etapas iki pranešimo pateikimo ir procedūrų, kuriose dalyvauja kelios NKI, suvienodinimas	28
6.2	Gavimo patvirtinimas ir procedūros termino apskaičiavimas	28
6.3	Prašymas pateikti daugiau informacijos ir teisinio termino sustabdymas	29
6.4	Reikšmingi pokyčiai, įvykę vertinimo laikotarpiu ir jam pasibaigus	30
6.5	ECB sprendimą papildančios nuostatos	30
6.6	Procedūriniai klausimai, susiję su kvalifikuotosios akcijų paketo dalies vertinimu	33

1 Pratarmė

Prudencinis kredito įstaigų kvalifikuotųjų akcijų paketo dalių įsigijimo ir didinimo vertinimas yra labai svarbi priemonė veiksmingai Europos finansų sistemos priežiūrai užtikrinti. Tam, kad finansų sistema būtų pasitikima, visuomenė turi žinoti, kad kredito įstaigų kvalifikuotųjų akcijų paketo dalių savininkai atitinka tam tikrus būtiniausius reikalavimus.

Pagal Kapitalo reikalavimų direktyvos¹ (toliau – KR) 23 straipsnį vertinant kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ir didinimą analizuojama: i) siūlomo įsigyjantčio asmens reputacija, ii) kiekvieno valdymo organo nario, kuris po siūlomo įsigijimo vadovaus kredito įstaigos veiklai, reputacija, žinios, įgūdžiai ir patirtis, iii) siūlomo įsigyjantčio asmens finansinis patikimumas, iv) siūlomo įsigijimo poveikis tikslinės įmonės pajėgumui ir toliau laikytis visų prudencinių reikalavimų, įskaitant visą galimą poveikį galimybei ateityje vykdyti veiksmingą priežiūrą, ir tai, v) ar siūlomas įsigijimas yra susijęs su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu arba ar dėl siūlomo įsigijimo tokia rizika gali padidėti. Pagrindiniai šios analizės tikslai yra užtikrinti nuolatinį patikimą ir atsakingą tikslinės kredito įstaigos valdymą ir sumažinti galimybę subjektams ir akcininkams išvengti bankų reguliavimo ir priežiūros reikalavimų.

Nuo 2014 m. lapkričio 4 d. Europos Centriniam Bankui (toliau – ECB) priklauso išimtinė kompetencija vertinti visų kredito įstaigų, įsteigtų Bendrame priežiūros mechanizme (toliau – BPM) dalyvaujančiose ES valstybėse narėse (t. y. visose euro zonos šalyse ir nuo 2020 m. spalio 1 d. – Bulgarijoje, jos atitinkamai nacionalinei kompetentingai institucijai (toliau – NKI) pagal BPM reglamento² 7 straipsnį su ECB sudarius glaudaus bendradarbiavimo susitarimą), kvalifikuotųjų akcijų paketų dalių įsigijimą ir didinimą. Bulgarijos atveju ECB veiksmai pagal šią kompetenciją yra glaudžiai derinami su tikslinės kredito įstaigos valstybės narės NKI.

Šio vadovo tikslas – aiškiau apibrėžti priežiūros metodiką, kurią NKI ir ECB taiko vertindami kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūras. Vadove aptariama: i) kurie asmenys turi būti vertinami, ii) kaip taikomi vertinimo kriterijai ir iii) pateikiami išsamesni paaiškinimai dėl tam tikrų pagrindinių dokumentų, kurie yra reikalingi vertinant kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūras. Jame taip pat pateikiama daugiau informacijos apie sudėtingas įsigijimo struktūras, proporcingumo principo taikymą ir tam tikrus procedūrų aspektus.

¹ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

² 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63). Šalyse, su kuriomis užmegztas glaudus bendradarbiavimas, ECB duoda nurodymus NKI, o NKI yra atsakingos už galutinio sprendimo dėl siūlomo kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ar didinimo priėmimą.

Jeigu nenurodyta kitaip, šiame vadove vartojamos Kapitalo reikalavimų reglamente³ (KRR), KR D ir Bendrose gairėse⁴ vartojamos sąvokos.

Šiame vadove aprašyta politika, praktika ir procesai laikui bėgant gali būti koreguojami. Vadovas nėra teisiškai privalomas. Jis parengtas kaip praktinė priemonė, skirta padėti siūlomiems įsigyjantiems asmenims ir visiems kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ar didinimo procese dalyvaujantiems subjektams užtikrinti, kad procedūros ir vertinimas būtų sklandūs ir veiksmingi. Vadovas bus nuolat atnaujinamas atsižvelgiant į įvykusius pokyčius ir įgytą praktinę patirtį.

Šio vadovo ir ECB vadovo dėl priežiūros principų taikymo bankų sektoriaus konsolidavimo srityje derinimas

Jeigu kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimas sudaro bankų konsolidavimo projekto dalį, taip pat žr. [ECB vadovą dėl priežiūros principų taikymo bankų sektoriaus konsolidavimo srityje](#), kuriame paaiškinama bendra konsolidavimo projektų metodika, priežiūriniai lūkesčiai ir pagrindiniai pradžininiai aspektai, taip pat paaiškinama, kaip vykdoma pagal tokius sandorius naujai sukurtų sujungtų subjektų priežiūra. Šiame vadove pateikiama bendra informacija apie visiems kvalifikuotosios akcijų paketo dalies vertinimams būdingus teisinius ir politikos aspektus, ypač išryškėjusius praktikoje per ankstesnes procedūras. Kai vykdomi bankų sektoriaus konsolidavimo sandoriai, apimantys kvalifikuotosios akcijų paketo dalies vertinimą, naudingos pagalbinės informacijos galima rasti abiejuose vadovuose, nes juose aptariami skirtingi aspektai.

³ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžininių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁴ Europos bankininkystės institucija, *Galutinė ataskaita dėl bendrų riziką ribojančio kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ir didinimo finansų sektoriuje vertinimo gairių (JC/GL/2016/01)*, Frankfurtas, 2016 m. gruodžio mėn.

2 BPM kredito įstaigų kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ir didinimo vertinimo sistema

2.1 BPM reglamentas ir BPM pagrindų reglamentas

Šiame dokumente siūlomu įsigyjančiu asmeniu vadinamas bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, nusprendęs tiesiogiai ar netiesiogiai įsigyti ar padidinti kvalifikuotąją akcijų paketo dalį.

Įšimtinė ECB kompetencija vertinti BPM dalyvaujančių šalių kredito įstaigų kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ir didinimą nustatyta BPM reglamento⁵ 4 straipsnio 1 dalies c punkte, o 6 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad ši kompetencija apima tiek svarbias įstaigas, tiek mažiau svarbias įstaigas⁶. Šią kompetenciją jis vykdo glaudžiai bendradarbiaudamas su NKI. NKI priima per IMAS teikiamus pranešimus (kai taikytina) ir turi teikti ECB pasiūlymus, ar prieštarauti, ar neprieštarauti kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimui ar didinimui⁷. BPM reglamento 15 straipsnyje paaiškinta, kokios procedūros turi laikytis siūlomi įsigyjantys asmenys, NKI ir ECB, kai vertinamas kredito įstaigų kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimas ir didinimas. Ši procedūra išsamiau išdėstyta BPM pagrindų reglamento⁸ 85–87 straipsniuose.

BPM reglamento 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad, vykdydamas jam pavestus priežiūros uždavinius, ECB turi taikyti visą atitinkamą Sąjungos teisę ir, kai tokią Sąjungos teisę sudaro direktyvos, nacionalinės teisės aktus, kuriais tos direktyvos perkeltos į nacionalinę teisę⁹.

ES ir nacionalinė teisė

Kvalifikuotosios akcijų paketo dalies¹⁰ įsigijimo ir didinimo vertinimo reikalavimai išdėstyti KRD 22–27 straipsniuose.

ES teisės aktų nuostatomis siekiama kuo didesnio suderinimo, o tai reiškia, kad nacionalinės teisės aktuose negalima nustatyti griežtesnių reikalavimų, negu nustatyta ES teisės aktuose¹¹. Vis dėlto ES teisės aktuose tam tikros pagrindinės

⁵ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

⁶ Išskyrus pertvarkomus svarbius ir mažiau svarbius bankus.

⁷ Su priežiūros procesu susijusi informacija gali būti teikiama per IMAS portalą. Žr. 6.2.3 skirsnį.

⁸ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 468/2014, kuriuo sukuriama Europos Centrinio Banko, nacionalinių kompetentingų institucijų ir nacionalinių paskirtųjų institucijų bendradarbiavimo Bendrame priežiūros mechanizme struktūra (BPM pagrindų reglamentas) (ECB/2014/17) (OL L 141, 2014 5 14, p. 1).

⁹ 4 straipsnio 3 dalyje taip pat nurodyta, kad jei atitinkamą Sąjungos teisę sudaro reglamentai ir jei šiuo metu tais reglamentais ES valstybėms narėms aiškiai suteikiama galimybė pasirinkti, ECB taiko nacionalinės teisės aktus, kuriais pasinaudojama tomis galimybėmis.

¹⁰ Kaip apibrėžta KRR 4 straipsnio 1 dalies 36 punkte (nuoroda į šį punktą pateikta ir KRD 3 straipsnio 1 dalies 33 punkte).

¹¹ KRD 22 straipsnio 8 dalis.

sąvokos, pavyzdžiui, netiesiogiai turima kapitalo dalis, veikimas kartu ir reikšminga įtaka, nėra apibrėžtos. Todėl, vertindamas kvalifikuotųjų akcijų paketų dalių įsigijimą ir didinimą BPM dalyvaujančiose šalyse, ECB privalo taikyti atitinkamus nacionalinės teisės aktus, kuriais reglamentuojamas faktinis KRD taisyklių dėl kvalifikuotųjų akcijų paketo dalių taikymas.

2.2 Techniniai įgyvendinimo ir (arba) reguliavimo standartai (TĮS / TRS) dėl procedūrų ir formų; Bendros gairės

ECB taiko visus atitinkamus Europos Komisijos priimtus ES teisės aktus, įskaitant teisės aktus, priimtus remiantis Europos priežiūros institucijų pasiūlymais ir vadinamus techniniais reguliavimo arba įgyvendinimo standartais (toliau – TRS / TĮS). Ypač svarbūs yra tie TĮS, kuriuose nustatytos formos ir šablonai, kuriuos Europos Sąjungos kompetentingos institucijos turėtų naudoti konsultuodamosi viena su kita dėl kredito įstaigų kvalifikuotųjų akcijų paketų dalių įsigijimo ir didinimo. Šiais standartais siekiama užtikrinti sklandesnę keitimąsi informacija ir veiksmingą komunikaciją tarp atitinkamų institucijų tiek tarpvalstybiniu, tiek tarpsektoriniu lygmeniu. Juose taip pat paaiškinama prašymų pateikti informaciją ir atsakymų į juos tvarka bei terminai ir pateikiami tam skirti atitinkami šablonai.

Be Sąjungos ir nacionalinės teisės, ECB taip pat laikosi Bendrų gairių.

3 Bendrieji kvalifikuotosioms akcijų paketo dalims taikomi principai

3.1 Skaidrumas

Šiame dokumente sąvoka „priežiūros institucijos“ reiškia ir NKI, ir ECB.

Siūlomi įsigyjantys asmenys yra teisiškai įpareigoti parengti tikslus ir išsamius pranešimus ir atvirai bei greitai dalytis informacija, kad priežiūros institucijos galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą. Tai, kokios informacijos reikalaujama, nurodyta valstybių narių skelbiamuose sąrašuose (KRD 23 straipsnio 4 dalis), atsižvelgiama ir į Bendrosiose gairėse pateiktas rekomendacijas.

Tam, kad vertinimo procesas būtų paprastesnis, siūlomam įsigyjančiam asmeniui rekomenduojama užmegzti ryšį su priežiūros institucija prieš pateikiant pranešimą¹².

3.2 Nuoseklumas

Šiame vadove išsamiai paaiškinta, kokios politikos ECB laikosi ir kokią praktiką bei procesus taiko vertindamas pranešimus apie kvalifikuotą akcijų paketo dalį, siekdamas užtikrinti, kad visame BPM visiems atvejams būtų taikomos vienodos sąlygos. Tačiau šios politikos ir praktikos taikymo nuoseklumas vis tiek priklauso nuo atitinkamų nacionalinės teisės aktų nuostatų.

3.3 Individualus vertinimas ir proporcingumas

Vertinant kvalifikuotąsias akcijų paketo dalis, laikomasi proporcingumo principo. Vadovaujantis šiuo bendru ES teisės principu užtikrinama, kad Europos institucijos neviršytų to, kas būtina užsibrėžtam tikslui pasiekti. Šis principas įtvirtintas Europos Sąjungos sutarties¹³ 5 straipsnyje. Jo išaiškinimą yra pateikęs Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT), išsamiau jis išaiškintas ir Bendrosiose gairėse.

Pagal kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūras bus atsižvelgiama į visas svarbias aplinkybes ir kiekvienu atveju jos bus vertinamos individualiai, kartu pagal proporcingumo principą atsižvelgiant į siūlomo sandorio pobūdį, mastą ir sudėtingumą.

Proporcingumo principo taikymas ir tam tikri specifinių įsigyjančių asmenų ir sudėtingų struktūrų vertinimo aspektai išsamiai aptariami atitinkamose visame vadove pateikiamose papildomose pastabose.

¹² Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 2 skyriaus 9.3 dalį.

¹³ Žr. Europos Sąjungos sutarties konsoliduotą redakciją (OL C 202, 2016 6 7, p. 13).

4 Pareiga pranešti

4.1 Bendra pastaba

Kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, nusprendęs įsigyti ar padidinti kvalifikuotą akcijų paketo dalį, privalo apie tai pranešti už atitinkamos kredito įstaigos priežiūrą atsakingai kompetentingai institucijai¹⁴. Pranešimą reikėtų pateikti po to, kai priimamas sprendimas. Todėl galioja bendras principas, kad siūlomas įsigyjantis asmuo apie ketinamą sudaryti sandorį visada turėtų pranešti NKI prieš jį sudarydamas¹⁵. Proporcingumo principas pareigai pranešti netaikomas.

Papildoma pastaba.

Priežiūros priemonės, taikomos nepatvirtintiems kvalifikuotiesiems akcininkams

Pagal KRD 22 straipsnį valstybės narės reikalauja, kad kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, nusprendęs tiesiogiai ar netiesiogiai įsigyti kredito įstaigos kvalifikuotą akcijų paketo dalį arba ją dar padidinti tiek, kad bus viršijama atitinkama riba, prieš įsigijimą apie tai raštu praneštų kompetentingoms institucijoms. Todėl kredito įstaigų kvalifikuotosios akcijų paketo dalies vertinimas turėtų būti atliekamas prieš bet kokį kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ar didinimą. Jeigu ši pareiga tyčia ar netyčia neįvykdoma, kredito įstaigoje atsiranda nepatvirtintų kvalifikuotųjų akcininkų.

Tokiais atvejais, nedarant poveikio galimybei atlikti *ex post* kvalifikuotosios akcijų paketo dalies vertinimą, kompetentinga institucija, siekdama išsklaidyti susirūpinimą dėl to, kad nepatvirtinti kvalifikuotieji akcininkai gali pradėti naudotis savo teisėmis įmonėje kompetentingai institucijai vertinimo dar neatlikus arba tokiam vertinimui tebevykstant, gali taikyti tam tikras priežiūros priemones. Pagal KRD 26 straipsnio 2 dalį, laikantis nacionalinės teisės akto, tokios priemonės gali būti teismo uždraudimai, sankcijos pagal KRD 65–72 straipsnius valdymo organo nariams ir vadovams arba naudojimosi balsavimo teisėmis, kurias kredito įstaigos akcininkams arba nariams suteikia turimos atitinkamos kredito įstaigos akcijos, sustabdymas. Kai kuriose jurisdikcijose, nepranešus apie kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ar didinimą, siūlomo įsigyjančio asmens balsavimo teisės automatiškai sustabdomos.

4.2 Kas yra kvalifikuotoji akcijų paketo dalis?

Pagal sąvokos „kvalifikuotoji akcijų paketo dalis“ apibrėžtį, pateiktą KRR 4 straipsnio 1 dalies 36 punkte (nuoroda į šį punktą pateikta ir KRD 3 straipsnio 1 dalies 33 punkte) kartu su KRD 22 straipsnio 1 dalimi, tai – tiesiogiai arba netiesiogiai turima įmonės kapitalo dalis, kuri:

¹⁴ KRD 22 straipsnis.

¹⁵ Taip pat žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 7.2 dalį ir šio vadovo 4.3 skirsnį.

- sudaro 10 % ar daugiau įmonės kapitalo ar balsavimo teisių,
- suteikia galimybę daryti reikšmingą įtaką įmonės valdymui arba
- dėl kurios kredito įstaiga tampa siūlomo įsigyjančio asmens patronuojamąja įmone.

Europos bankininkystės institucija (EBI) išaiškino, jog tam, kad turima kapitalo dalis būtų laikoma kvalifikuotąja, ji turi atitikti vieną iš minėtų kriterijų¹⁶.

Be to, KRD 22 straipsnyje nurodyta, kad „valstybės narės reikalauja, kad kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo¹⁷ arba kartu veikiantys tokie asmenys (siūlomas įsigyjantis asmuo), nusprendę tiesiogiai arba netiesiogiai įsigyti kredito įstaigos kvalifikuotąją akcijų paketo dalį arba tiesiogiai ar netiesiogiai labiau padidinti tokią kredito įstaigos kvalifikuotąją akcijų paketo dalį tiek, kad turimų balsavimo teisių arba kapitalo dalis pasiektų arba viršytų 20 %, 30 % arba 50 %, arba, kad ta kredito įstaiga taptų jų patronuojamąja įmone (siūlomas įsigijimas), prieš įsigijimą raštu apie tai praneštų kredito įstaigos, kurios kvalifikuotąją akcijų paketo dalį jie siekia įsigyti arba padidinti, kompetentingoms valdžios institucijoms“. Sąvoka „patronuojamoji įmonė“ apibrėžta KRR 4 straipsnio 1 dalies 16 punkte. Apibrėžties formuluotėje remiamasi patronuojančios ir patronuojamosios įmonės santykiais, nurodytais Apskaitos direktyvoje¹⁸, ir sąvoka „lemiamas poveikis“.

4.2.1 Kaip nustatyti balsavimo teisių ribas

Kaip nurodyta KRD 27 straipsnyje, vertinant, ar atitinkama riba buvo viršyta, reikėtų atsižvelgti į Direktyvos 2004/109/EB¹⁹ 9, 10 ir 11 straipsniuose nurodytas balsavimo teises ir tos pačios direktyvos 12 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytas sąlygas dėl jų jungimo.

4.2.2 Reikšminga įtaka

Kaip nurodyta KRR 4 straipsnio 1 dalies 36 punkte pateiktoje sąvokos „kvalifikuotoji akcijų paketo dalis“ apibrėžtyje, mažesnė negu 10 % kapitalo arba balsavimo teisių dalis gali būti laikoma kvalifikuotąja akcijų paketo dalimi, jei savo turėtojui suteikia galimybę daryti reikšmingą įtaką kredito įstaigos valdymui.

¹⁶ Žr. EBI [interneto svetainę](#).

¹⁷ Sąvoka „juridinis asmuo“ aiškintina plačiaja prasme ir taip pat apima, pavyzdžiui, komanditines ūkines bendrijas (vok. *Kommanditgesellschaft*, pranc. *société en commandite*, nyd. *stichting*, *maatschap* ir t. t.).

¹⁸ KRR 4 straipsnio 1 dalies 16 punkte išdėstytoje apibrėžtyje pateikiama nuoroda į anksčiau galiojusios Septintosios Tarybos direktyvos 1 ir 2 straipsnius dabar turi būti suprantama kaip nuoroda į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB, 22 straipsnį.

¹⁹ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38).

Vertinimas, ar reikšminga įtaka kredito įstaigos valdymui gali būti daroma, visada grindžiamas individualia analize, o ją atliekant turėtų būti atsižvelgta į visus svarbius faktus ir aplinkybes. Bendrose gairėse pateiktas nebaigtinis sąrašas veiksnių, skirtų įvertinti, ar gali būti daroma reikšminga įtaka ²⁰; tai, kad daroma reikšminga įtaka, gali būti nustatyta pagal vieną iš veiksnių arba gali būti atsižvelgta į keletą atitinkamų veiksnių.

4.2.3 Kvalifikuotosios akcijų paketo dalies pobūdis: tiesiogiai ir netiesiogiai turimos kvalifikuotosios akcijų paketo dalys

Pagal KRD 22 straipsnį kvalifikuotosios akcijų paketo dalys kredito įstaigoje gali būti įsigyjamoms ar padidintoms tiesiogiai arba netiesiogiai. Tačiau KRD nėra paaiškinta, kaip nustatyti netiesiogiai turimas kvalifikuotąsias akcijų paketo dalis. Bendrose gairėse pateikti du kriterijai, pagal kuriuos galima nustatyti netiesiogiai turimas akcinio kapitalo dalis: tai – kontrolės ir sandaugos kriterijai²¹.

Kontrolės kriterijus, kuris turėtų būti taikomas pirmiausia, grindžiamas principu, kad visi fiziniai ar juridiniai asmenys, kontroliuojantys prižiūrimo subjekto kvalifikuotosios akcijų paketo dalies turėtoją, turi būti laikomi netiesioginiais tos kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigyjančiais asmenimis. Todėl visi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie įgyja esamo kredito įstaigos kvalifikuotosios akcijų paketo dalies turėtojo kontrolę arba jau kontroliuoja siūlomą tokį akcijų paketą įsigyjantį asmenį, privalo pranešti kompetentingoms institucijoms apie savo, kaip netiesioginių siūlomų įsigyjančių asmenų, statusą. Nagrinėjant kontrolės sąvoką Bendrose gairėse remiamasi patronuojančiosios ir patronuojamosios bendrovių santykiais, nustatytais Apskaitos direktyvoje²².

Taikant sandaugos kriterijų (jis turi būti taikomas per antrąjį etapą) sudauginamos įstaigos kapitalo nuosavybės grandinėje turimų akcijų paketų procentinės dalys, pradedant nuo tiesiogiai kredito įstaigoje turimos kapitalo dalies ir tęsiant tolyn įstaigos kapitalo nuosavybės grandinėje, kol sandaugos rezultatas bus ne mažesnis kaip 10 %. Laikoma, kad kvalifikuotąją akcijų paketo dalį netiesiogiai yra įgiję visi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurių sandaugos rezultatas yra 10 % ar didesnis, ir, papildomai, kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojantis tuos asmenis.

Jeigu ES teisės aktuose privalomų nurodymų nėra, taikomas Bendrose gairėse rekomenduojamas metodas, nebent taikytinuose nacionalinės teisės aktuose nustatyta kitaip.

²⁰ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 5 skirsnį.

²¹ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 6 skirsnį.

²² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB.

Papildoma pastaba.

Specifiniai įsigyjantys asmenys ir sudėtingos įsigijimo struktūros

Nuo BPM veikimo pradžios ECB sprendimus priėmė dėl keletu kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūrų, susijusių su „specifiniais įsigyjančiais asmenimis“. Tokie asmenys dažnai pasižymi sudėtinga organizacine struktūra ir valdymu, jiems būdingos trumpalaikės investavimo strategijos ir (arba) didelė skola ir jie dažnai siekia įgyti kredito įstaigos kontrolę. Šie specifiniai įsigyjantys asmenys daugiausia būna privataus kapitalo įmonės, valstybiniai turto fondai ir konglomeratai.

Jeigu įsigijimo struktūrą sudaro keletas lygmenų, visi kiekvieno lygmens netiesioginiai siūlomi įsigyjantys asmenys (nustatomi taikant abu pirmiau aprašytus kriterijus) privalo pateikti po atskirą pranešimą kompetentingoms institucijoms, tarpiniams lygmenims nedarant jokių išimčių, nes KRD tai nenumatyta²³. Todėl sudėtingų įsigijimo struktūrų (pvz., privataus nuosavo kapitalo grupių) atveju būtina tiksliai nustatyti, kurie asmenys turi pateikti pranešimą. Tam reikia patikrinti kiekvieną nuosavybės grandinėje nuo galutinio tikrojo savininko iki kvalifikuotąją akcijų paketo dalį tiesiogiai įsigyjančio asmens esantį fizinį ir juridinį asmenį ir nustatyti, ar po siūlomo įsigijimo jis pasieks arba viršys 10 % ribą arba ar galės daryti reikšmingą įtaką tikslinei įmonei. Jeigu investavimo subjektas yra įsteigtas kaip komanditinė ūkinė bendrija, tokiu būdu turi būti patikrinti visi komanditoriai, visi tikrieji ūkinės bendrijos nariai ir visos tarpinės bendrovės. Už pradinę analizę, kurie fiziniai ir (arba) juridiniai asmenys atitinka pirmiau nurodytus kriterijus, atsakingi siūlomi įsigyjantys asmenys.

Jeigu siūlomo įsigyjančio asmens struktūrą sudaro nuosavybės grandinė, į kurią įeina tiesioginis įsigyjantis asmuo ir keletu lygmenų netiesioginiai įsigyjantys asmenys, arba jeigu pranešimą turi pateikti keli kartu veikiantys siūlomi įsigyjantys asmenys, geriausia, jei pranešimai būtų sujungti į vieną kolektyvinį pranešimą, kuris būtų pateikiamas visų įsigyjančių asmenų vardu, kad procesas būtų paprastesnis. Įsigyjantys asmenys taip pat gali paskirti vieną iš jų arba trečiąją šalį užtikrinti, kad pareiga pranešti būtų vykdoma. Tokiu atveju kartu su pranešimu priežiūros institucijai turi būti siunčiamas įgaliojimas arba lygiavertis dokumentas.

4.2.4 Veikimas kartu

„Veikimas kartu“ reiškia, kad kelių asmenų turimi akcijų paketai turi būti sumuojami, jei tie asmenys yra sudarę susitarimą ir jame nustatę kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo ar didinimo sąlygas²⁴. Šie asmenys savo pranešime (-uose) kompetentingai institucijai atitinkamai turi atskleisti, kad veikia kartu ir bendrai įsigyja arba didina kvalifikuotąją akcijų paketo dalį.

Priežiūros institucijos laiko, kad visi juridiniai ar fiziniai asmenys, nusprendę įsigyti ar padidinti kvalifikuotąją akcijų paketo dalį pagal aiškų ar numanomą (rašytinį arba

²³ Šiuo atveju patronuojančiajai įmonei nėra draudžiama pateikti pranešimą tarpinių savininkų vardu, kaip nurodyta Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 6.4 ir 6.5 dalyse.

²⁴ Pagal Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 4.6 dalies a punktą vien to, kad šalys sudarė pirkimo–pardavimo sutartį, neturėtų pakakti savaime daryti išvadai, kad šalys veikia kartu.

žodinį) susitarimą, veikia kartu²⁵. Bendrose gairėse išvardyti tam tikri veiksniai, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant, ar asmenys yra sudarę susitarimą veikti kartu²⁶.

4.2.4.1 Susitarimai veikti kartu

Veikimas kartu pagal aiškius akcininkų susitarimus

Kai kuriais atvejais siūlomi įsigyjantys asmenys aiškiai pareiškia, kad siekia veikti kartu, todėl savo pranešime (-uose) priežiūros institucijoms jau būna susumavę kapitalo ir (arba) balsavimo teises, kurias ketina kartu įsigyti. Aiškūs susitarimai veikti kartu – tai sutartys, pagal kurias siūlomi įsigyjantys asmenys, pavyzdžiui, įsipareigoja nuosekliai laikytis panašių balsavimo modelių arba vieningai naudotis balsavimo teisėmis, laikytis konsorciumo sprendimų arba tam, kad galėtų kartu įsigyti ir valdyti tikslinę įmonę, įsteigti bendrą kontroliuojančiąją bendrovę.

Jeigu esami tikslinės įmonės akcininkai nusprendžia įsteigti konsorciumą, kad galėtų veikti kartu, o jų turimų akcijų paketų suma prilygsta kredito įstaigos kvalifikuotajai akcijų paketo daliai, prieš tai jie privalo pranešti priežiūros institucijoms apie šį pasikeitimą ir pateikti jų vertinimui reikalingus dokumentus²⁷.

Veikimas kartu pagal numanomus susitarimus arba vykdant suderintus veiksmus

Tai, ar siūlomi įsigyjantys asmenys yra sudarę numanomą susitarimą veikti kartu, vertinama individualiai, visų pirma atsižvelgiant į Bendrose gairėse išvardytus veiksnius. Vienais atvejais nustatyti, kad asmenys veikia kartu, galima pagal vos vieną veiksnį, kitais atvejais gali būti atsižvelgiama į keletą atitinkamų veiksmų.

Papildoma pastaba.

Specifiniai įsigyjantys asmenys ir sudėtingos struktūros

Įsigyjančių asmenų grupės struktūros, sudarytos iš daugelio akcijų paketų, lygmenų ir investavimo subjektų, kuriuos valdo tie patys galutiniai netiesioginiai savininkai (dažnai apibrėžiami kaip galutiniai tikrieji savininkai arba tikrieji savininkai) yra analizuojamos siekiant nustatyti, ar šalys veikia kartu. Iš galutinių tikrųjų savininkų paprastai yra reikalaujama pateikti tokį patį pranešimą, kokį teikia siūlomi įsigyjantys asmenys, pagal pirmiau paminėtus kontrolės ir sandaugos kriterijus.

²⁵ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 4.1 dalį.

²⁶ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 4.6 dalį.

²⁷ Tokiais atvejais kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūra turi būti taikoma ir kartu veikti nusprendusiems esamiems akcininkams, kurių turimas tikslinės įmonės akcijų paketas nepakito, nebent pagal specialiąsias nacionalinės teisės nuostatas numatyta kitokia procedūra.

4.2.4.2 Pasyviųjų akcininkų susitarimai

Pasyviųjų akcininkų susitarimai taip pat gali būti laikomi veikimu kartu²⁸. Taip yra tuo atveju, kai keli akcininkai (pasyvieji akcininkai) aiškiai arba numanomai susitaria su kitais akcininkais (aktyviaisiais akcininkais), kad, pavyzdžiui, pasyvieji akcininkai akcininkų susirinkimuose nebalsuoja arba kad aktyvieji akcininkai arba paskirtas „vadovaujantysis grupės akcininkas“ balsuoja pasyviųjų akcininkų vardu.

Papildoma pastaba.

Akcininkų aktyvumas ir veikimas kartu

Nors veikimo kartu sąvoka yra labai plati, ne visi bendri akcininkų veiksmai, susiję su jų akcijomis, yra laikomi „veikimu kartu“. Apskritai akcininkai gali bendradarbiauti, kad apsaugotų savo interesus, stebėdami kredito įstaigos valdymą (pavyzdžiui, atmesti pasiūlymą dėl atlygio direktoriams arba pritarti / nepritarti kredito įstaigos valdymo organo pasiūlytam įsigijimui ar perleidimui). Toks akcininkų aktyvumas arba veiksminga akcininkų vykdoma kontrolė laikomi būtinais patikimam įmonės valdymui užtikrinti. Akcininkų aktyvumas gali pasireikšti įvairiais būdais: nuo privačių diskusijų prieš akcininkų susirinkimą iki akcininkų susirinkimo sušaukimo ir klausimų įtraukimo į darbotvarkę.

4.3 Sprendimas įsigyti

Pareiga pranešti atsiranda iš karto, kai siūlomas įsigyjantis asmuo priima sprendimą įsigyti tikslinės įmonės kvalifikuotąją akcijų paketo dalį. Galioti bendra taisyklė, kad siūlomo įsigyjančio asmens sprendimas įsigyti kvalifikuotąją akcijų paketo dalį gali būti laikomas priimtu tada, kai dabartiniam (-iems) akcininkui (-ams) jis pateikė besąlyginį pasiūlymą sudaryti teisiškai įpareigojantį perdavimo susitarimą. Todėl siūlomo įsigyjančio asmens galutinio pasiūlymo (besąlyginio pasiūlymo) pateikimas pardavėjui (-ams) yra paskutinis momentas, kada sprendimas įsigyti yra laikomas priimtu ir dėl to atsiranda pareiga pranešti.

4.3.1 Pareiga pranešti apie nesąmoningą įsigijimą

Siūlomas įsigyjantis asmuo gali pasiekti arba viršyti ribą, nors aktyviai nepriima sprendimo įsigyti ar padidinti turimą akcijų paketą, o kartais net nežino apie įsigijimą ar padidinimą. Pavyzdžiui, taip gali nutikti akcijų perpirkimo atveju. Tokį pasyvų ar nesąmoningą įsigijimą priežiūros institucija vis tiek vertina, todėl apie jį reikia pranešti

²⁸ Pagal Bendrųjų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 4.1 dalies 2 sakinį „priežiūros institucijoms neturi būti kliudoma padaryti išvadą, jog tam tikri asmenys veikia kartu, remiantis tik tuo, kad vienas ar keli šie asmenys yra pasyvūs, nes neveikimas gali padėti sudaryti sąlygas įsigyti arba padidinti kvalifikuotąją akcijų paketo dalį arba daryti įtaką tikslinei įmonei“.

iš karto, kai tik siūlomas įsigyjantis asmuo sužino, kad viršijo ribą²⁹. Už tikrinimą, ar riba buvo pasiekta arba viršyta, yra atsakingas siūlomas įsigyjantis asmuo.

4.3.2 Pareiga pranešti apie laikiną įsigijimą

Galioja bendra taisyklė, kad apie laikiną įsigijimą, kai tikslinės kredito įstaigos nuosavybė pasikeičia trumpam (pvz., kelioms darbo dienoms), turi būti pranešama. Tačiau tam tikrais laikino įsigijimo atvejais priežiūros institucijos gali laikyti, kad sprendimas dėl įsigijimo nebuvo priimtas, pavyzdžiui, kai nuosavybę ketinama įsigyti tik laikinai ir ji iš karto perleidžiama trečiajam šaliai.

Tokiais atvejais NKI, pasikonsultavusi su ECB, formalios procedūros gali netaikyti, jeigu susiklosto šios trys sąlygos:

- laikinas įsigijimas neturi įtakos galutinei akcijų nuosavybės struktūrai;
- kompetentingai institucijai pateikiamas formalus laikinojo įsigyjančio asmens susitarimas arba įsipareigojimas dėl to, kad akcijos bus iš karto perleistos, ir dėl perleidimo laiko;
- kompetentingai institucijai pateikiamas formalus laikinojo įsigyjančio asmens susitarimas arba įsipareigojimas dėl to, kad jis negali naudotis jokiais teisėmis į kapitalą ar balsavimo teisėmis arba kita *de facto* įtaka, kuri galėtų turėti įtakos tikslinei įmonei (pvz., jos organizacinei struktūrai, valdymui, finansiniam patikimumui arba prudencinių rodiklių laikymuisi).

4.3.3 Pareiga pranešti apie sąlyginį ir pasirinktinį įsigijimą

Akcijų nuosavybės perdavimas gali priklausyti nuo įvykių, kurių siūlomas įsigyjantis asmuo negali kontroliuoti, arba pasirinkimo galimybių, kuriomis siūlomas įsigyjantis asmuo galės pasinaudoti vėliau. Siūlomas įsigyjantis asmuo turėtų pranešti kompetentingoms institucijoms iš karto, kai sužino arba gali numatyti, kad siūlomas įsigijimas įvyks. Išimtiniais atvejais, kai iš anksto pranešti neįmanoma (pvz., dėl automatinio neapibrėžtųjų konvertuojamųjų obligacijų konvertavimo), pranešimas turėtų būti pateiktas iš karto, kai sužinoma, kad įsigijimas įvyko.

²⁹ Ši nuostata atitinka Bendrų gairių nuostatas (žr. II antraštinės dalies 1 skyriaus 7.3 dalį).

5 Įvertinimas

5.1 Proporcingumo principas

Teisinis pagrindas	KRD 23 straipsnis
Bendros gairės	II antraštinės dalies 1 skyriaus 8 skirsnis

Nustačius fizinius ar juridinius asmenis, kurie turi teikti pranešimą, siūlomas įsigijimas įvertinamas pagal KRD nurodytus ir į atitinkamus nacionalinės teisės aktus perkeltus penkis vertinimo kriterijus. Kadangi laikomasi proporcingumo principo, vertinimo nuodugnumas paprastai skiriasi.

Proporcingumo principas taikomas tiek tam, kokią informaciją turi pateikti siūlomas įsigyjantis asmuo, tiek dalykiniam vertinimui. Taikydamos šį principą, priežiūros institucijos atsižvelgia į: i) sandorio pobūdį (ar tai grupės vidaus reorganizacija arba akcijų nuosavybės struktūros supaprastinimas?), ii) siūlomo įsigyjančio asmens pobūdį (ar tai yra prižiūrima įstaiga ar akcininkas, kuris jau buvo patvirtintas?), iii) siūlomo sandorio tikslą (kokio dydžio akcijų paketas bus įsigytas, ar įsigijimas tėra vienas iš keleto sandorio etapų arba ar įsigijimas yra laikinas?) ir iv) siūlomo sandorio aspektus, taip pat tai, kokia apimtimi siūlomas įsigyjantis asmuo gali daryti įtaką tikslinei įmonei.

Reikalavimai informacijai nustatyti nacionalinės teisės aktuose. Paprastai ECB nereikalauja jau turimos informacijos, nebent nacionalinės teisės aktuose yra nustatytas konkretus reikalavimas.

5.2 Vertinimo kriterijai

5.2.1 Siūlomo įsigyjančio asmens reputacija (A kriterijus)

Teisinis pagrindas	KRD 23 straipsnio 1 dalies a punktas.
Bendros gairės	II antraštinės dalies 3 skyriaus 10 skirsnis

Vertinant reputaciją, vertinami du dalykai: siūlomo įsigyjančio asmens sąžiningumas ir jo profesinė kompetencija.

Apskritai reikėtų vertinti visų pranešimus turinčių teikti fizinių ir juridinių asmenų ir jų juridinių asmenų veiklai faktiškai vadovaujančių fizinių asmenų³⁰ reputaciją.

5.2.1.1 Sąžiningumas ir profesinė kompetencija

Siūlomas įsigyjantis asmuo yra laikomas geros reputacijos, jei nėra patikimų priešingų įrodymų, o priežiūros institucija neturi pagrįstų priežasčių abejoti jo gera reputacija.

Pagal Bendras gaires sąžiningumo reikalavimai taikomi nepriklausomai nuo kvalifikuotosios akcijų paketo dalies, kurį siūlomas įsigyjantis asmuo ketina įsigyti, dydžio, jo dalyvavimo valdyme ar įtakos, kurią jis ketina daryti tikslinei įmonei.

Siūlomo įsigyjančio asmens profesinė kompetencija apima ir valdymo, ir techninę kompetenciją finansinių paslaugų srityje ir gali būti grindžiama ankstesne jo patirtimi, iš kurios matyti, kad asmuo turi tinkamų įgūdžių, yra rūpestingas, stropus ir laikosi galiojančių standartų³¹.

Nors vertinant sąžiningumą reikia įvertinti visus siūlomus įsigyjančius asmenis (įskaitant ir nuosavybės grandinę įeinančius fizinius ir juridinius asmenis), asmenims, kurie negali daryti reikšmingos įtakos tiksliniam subjektui arba kurie įsipareigoja jos nedaryti (t. y. nenustatyti tikslinės įmonės kvalifikuotosios akcijų paketo dalies strategijos), taikomi švelnesni profesinės kompetencijos reikalavimai.

Papildoma pastaba.

Informacija apie teistumą

Bendra taisyklė. Būtinausias įrodymas, kurį privaloma pateikti reputacijai įvertinti, yra gyvenamosios vietos šalyje išduota pažyma apie teistumą³². Pateikti reikia oficialią informaciją, t. y. oficialios institucijos išduotą informaciją apie teistumą išrašą (fizinių asmenų atveju) ir (arba) pažymą apie gerą reputaciją (juridinių asmenų atveju). Jurisdikcijose, kuriose veikia kelių lygmenų baudžiamosios sistemos (pvz., federalinė ir vietos), turi būti pateiktos kiekvienu lygmeniu išduotos oficialios pažymos, nebent veikia bendra pažymų išdavimo sistema. Pažymėtina, kad informacijos apie teistumą išdavimas gali užtrukti, todėl siūlomi įsigyjantys asmenys dėl šios informacijos išdavimo turėtų kreiptis kaip įmanoma anksčiau.

Išimtys. Išimtiniais atvejais dėl teisinių priežasčių informacijos apie teistumą išrašus gauti arba gautus duomenis pateikti trečiajai šaliai gali būti neįmanoma. Jeigu susiklosto bet kuri iš šių

³⁰ Prie asmenų, kurie „faktiškai vadovauja veiklai“ reikėtų priskirti asmenis, kurie kartu arba individualiai gali atstovauti juridiniam asmeniui ir jo vardu prisiimti teisinius įsipareigojimus. Paprastai tokie asmenys yra siūlomo įsigyjančio asmens valdymo organo nariai (dviejų pakopų valdymo sistemose) arba vykdomosios valdybos nariai (vienos pakopos valdymo sistemose). Iš esmės siūlomo įsigyjančio asmens stebėtojų tarybos nariai (dviejų pakopų valdymo sistemose) ir nevykdomieji direktorių valdybos nariai (vienos pakopos valdymo sistemose) tokiais asmenimis nelaikomi, nebent gali daryti tiesioginę įtaką kasdieniam sprendimų priėmimui ir (arba) atstovauti juridiniam asmeniui ir jo vardu prisiimti įsipareigojimus. Tačiau tai ir toliau reglamentuojama nacionalinės teisės aktais.

³¹ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 3 skyriaus 10.23 dalį ir tolesnes dalis.

Jeigu nacionalinės teisės aktuose nenustatytos griežtesnės taisyklės (t. y. ilgesnis vertinamas laikotarpis), asmenys, kurie atvyko į tos jurisdikcijos teritoriją per praėjusius 12 mėnesių, privalo pateikti pažymą iš visų ankstesnių gyvenamųjų vietų šalių.

aplinkybių, su kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju turi būti aptarti alternatyvūs sprendimai.

5.2.1.2 Vykstantys tyrimai ir teismo procesai

Baudžiamajame procese nekaltumo prezumpcija taikoma tol, kol teismo procese nepriimamas apkaltinamasis nuosprendis. Tačiau reputaciją vertinant per kvalifikuotojo akcijų paketo procedūrą reikia nustatyti, ar siūlomo įsigyjančio asmens reputacija nekelia abejonių, dėl kurių įvertinimas gali būti neigiamas, net jei teismo procesas dar nėra pasibaigęs.

Siūlomas įsigyjantis asmuo pranešime turėtų pakankamai išsamiai aprašyti visus vykstančius teismo procesus, kad priežiūros institucijos turėtų visapusišką informaciją apie jo padėtį. Priežiūros institucijos taip pat skirs ypatingą dėmesį paviešintiems su reputacija susijusiems dalykams, kurie buvo aptarti nacionalinėse ir (arba) tarptautinėse žiniasklaidos priemonėse (finansinio sukčiavimo, korupcijos ir kt. atvejus) ir kurie gali būti susiję su siūlomu įsigyjančiu asmeniu arba jo vadovais, akcininkais arba kitais kontroliuojamą padėtį užimančiais asmenimis. Tokiais atvejais siūlomų įsigyjančių asmenų prašoma pateikti informaciją, iš kurios būtų aišku, ar tokios sąsajos esama ir ar ji gali suteikti pagrindo ateityje pradėti tyrimus. Per baudžiamąjį procesą nagrinėjami faktai gali turėti įtakos tiek siūlomo įsigyjančio asmens sąžiningumui, tiek jo profesinės kompetencijos vertinimui. Pavyzdžiui, net jei vykdomąsias pareigas užimančio asmens baudžiamoji atsakomybė už įstaigoje nustatytus trūkumus, nepakankamą priežiūrą ir t. t. nenustatoma, priežiūros institucijos, atsižvelgdamos į per teismo procesą paaiškėjusius faktus, gali padaryti išvadą, kad jie turi įtakos asmens sąžiningumui ar profesinei kompetencijai.

Papildoma pastaba.

Specifiniai įsigyjantys asmenys ir sudėtingos struktūros

Jeigu nuosavybės grandinė yra sudėtinga ir pranešama apie kelių lygmenų siūlomus įsigyjančius asmenis, reikės įvertinti visų jų reputaciją ir iš visų jų bus reikalaujama pateikti išsamią informaciją (gyvenimo aprašymą, informaciją apie teistumą, kitų institucijų vykdomus tyrimus ir vertinimus ir t. t.; žr. 3 skirsnį). Tokiais atvejais siūlomam įsigyjančiam asmeniui gali būti verta apsvarstyti galimybę supaprastinti nuosavybės grandinę.

5.2.2 Kiekvieno valdymo organo nario, kuris vadovaus tikslinės įmonės veiklai, reputacija, žinios, įgūdžiai ir patirtis (B kriterijus)

Teisinis pagrindas	KRD 23 straipsnio 1 dalies b punktas
Bendros gairės	II antraštinės dalies 3 skyriaus 11 skirsnis

Pagal KRD 23 straipsnio 1 dalies b punktą kompetentinga institucija privalo įvertinti kiekvieno valdymo organo nario, kuris vadovaus tikslinės įmonės veiklai po siūlomo įsigijimo, reputaciją, žinias, įgūdžius ir patirtį, kaip nustatyta KRD 91 straipsnio 1 dalyje (toliau – atlikti kompetencijos ir tinkamumo (arba KIT) vertinimą). Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo ketina paskirti naujus valdymo organo narius, kurie vadovaus veiklai, vertinimas turi būti atliekamas per kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūrą.

Galimi trys scenarijai:

- siūlomas įsigyjantis asmuo jau yra pasirinkęs bent vieną naują narį, kurį po siūlomo įsigijimo paskirs į valdymo organą;
- siūlomas įsigyjantis asmuo dar nenusprendė, ar keisti kuriuos nors valdymo organo narius, arba dar nepasirinko galimų naujų narių;
- siūlomas įsigyjantis asmuo neketina keisti jokių valdymo organo narių.

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo jau yra pasirinkęs naują narį, kuris bus paskirtas į tikslinės įmonės valdymo organą, prie pranešimo turėtų būti pridėta KIT vertinimui reikalinga informacija. Kitaip pranešimas bus laikomas neišsamiu.

Laikantis apribojimų, nustatytų nacionalinės teisės aktuose į nacionalinę teisę perkeltant KRD 23 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatas, valdymo organo narių tinkamumas ir kompetencija vertinami pagal šiuos kriterijus: i) patirtį, ii) reputaciją, iii) interesų konfliktus, iv) kolektyvinį tinkamumą ir v) pareigoms skiriamą laiką.

Jeigu nacionalinės teisės aktuose nenustatyta kitaip, per kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūrą atliekamas tinkamumo ir kompetencijos vertinimas vykdomas pagal tokius pačius principus kaip įprastas tinkamumo ir kompetencijos vertinimas, o asmenį paskyrus, jį toliau vertinti iš esmės neturėtų būti reikalaujama.

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo dar nenusprendė, ar skirti naują valdymo organo narį, kuris vadovaus tikslinės įmonės veiklai, arba jo dar nepasirinko, tačiau pranešime apie kvalifikuotąją akcijų paketo dalį daugiau jokios informacijos netrūksta, pranešimas gali būti pripažintas išsamiu, nors toks asmuo ir nenurodytas³³.

³³ Žr. 6.2 skirsnį (Gavimo patvirtinimas).

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo neketina skirti jokių naujų narių, vertinimas pagal šį kriterijų neatliekamas.

5.2.3 Siūlomo įsigyjančio asmens finansinis patikimumas (C kriterijus)

Teisinis pagrindas	KRD 23 straipsnio 1 dalies c punktas.
Bendros gairės	II antraštinės dalies 3 skyriaus 12 skirsnis
Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 241/2014³⁴	8 ir 9 straipsniai
Techniniai įgyvendinimo standartai dėl bendrų procedūrų³⁵	

Pagal KRD 23 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą vertinimo kriterijų reikalaujama patikrinti siūlomo įsigyjančio asmens finansinį patikimumą, ypač vykdomos ir (arba) tikslinėje įmonėje planuojamos vykdyti veiklos požiūriu.

Pagal Bendrosiose gairėse pateiktą finansinio patikimumo apibrėžtį, finansinį patikimumą sudaro du lygmenys:

1. siūlomo įsigyjančio asmens pajėgumas finansuoti įsigijimą (pirkimo kainą arba kapitalo padidinimą);
2. pajėgumas artimiausioje ateityje (paprastai – trejus metus) išlaikyti patikimą siūlomo įsigyjančio asmens ir tikslinės įmonės finansinę struktūrą.

Finansinio patikimumo vertinimas iš dalies susijęs su tikslinės įmonės verslo plano vertinimu (santykinis finansinis patikimumas), nes, nepažeidžiant reikalavimų pagal D kriterijų, finansiniai ištekliai, kurių reikia siūlomam įsigyjančiam asmeniui, kad jis galėtų išlaikyti patikimą tikslinės įmonės finansinę struktūrą, priklauso nuo to, ar artimiausioje ateityje tikslinei įmonei gali prireikti papildomo kapitalo. Siūlomi įsigyjantys asmenys taip pat privalo įrodyti, kad jų finansinė padėtis yra gera absoliučiaja prasme. (Tai taikoma net tais atvejais, kai verslo planas nėra išsamiai vertinamas, pavyzdžiui, dėl to, kad siūlomas įsigyjantis asmuo neketina įgyti tikslinės įmonės kontrolės.)

³⁴ 2014 m. sausio 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 241/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatos, susijusios su įstaigų nuosavų lėšų reikalavimų techniniais reguliavimo standartais (OL L 74, 2014 3 14, p. 8).

³⁵ Be pirmiau minėtų nuostatų, reikėtų paminėti 2017 m. kovo 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą, kuriuo nustatomi techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su bendromis procedūromis, formomis ir šablonais, naudotinais kompetentingoms institucijoms konsultuojantis, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES 24 straipsnyje, dėl siūlomo kredito įstaigų kvalifikuotojo akcijų paketo įsigijimo (OL L 72, 2017 3 17, p. 72).

Papildoma pastaba.

Proporcingumo principo taikymas

Pagal Bendras gaires³⁶ vertinant siūlomo įsigyjančio asmens finansinį patikimumą atsižvelgiama į siūlomo įsigyjančio asmens pobūdį ir įtakos tikslinei įmonei laipsnį, taip pat atsižvelgiama į ketinamos įsigyti akcijų paketo dalies dydį tikslinės įmonės akcinio kapitalo struktūroje ir ypač į tai, ar siūlomas įsigyjantis asmuo kontroliuos³⁷ tikslinę įmonę. Kvalifikuotosios akcijų paketo dalies dydį reikėtų vertinti ir pagal kapitalą, ir pagal balsavimo teises. Vertinant nagrinėjami šie veiksniai:

- ar po įsigijimo įtaka kontrolei bus nedidelė arba jos nebus;
- siūlomo įsigyjančio asmens portfelio procentinė dalis, kurią sudaro ketinama įsigyti akcijų paketo dalis, ir sandorio tikslas (t. y. ar tai yra portfelio, ar strateginė investicija?);
- siūlomo įsigyjančio asmens dydis, palyginti su tiksline įmone (neatsižvelgiant į tai, ar tikslinę įmonę įsigyja kita kredito įstaiga, fizinis asmuo ar kitas juridinis asmuo);
- numatomo įsigijimo laikotarpis ir bet koks ketinimas artimiausioje ateityje padidinti arba sumažinti akcijų paketo dydį;
- visos su siūlomu įsigijimu susijusios specialiosios aplinkybės (pvz., tikslinės įmonės rekapitalizavimas, pertvarkymo priemonių vengimas ir t. t.).

Tai, kas išdėstyta pirmiau, nedaro poveikio siūlomo įsigyjančio asmens pareigai pateikti tipinį informacijos apie finansinį patikimumą rinkinį, nes finansinis patikimumas turi būti užtikrintas absoliučiaja prasme, nepriklausomai nuo išvardytų veiksnių.

5.2.3.1 Finansinio patikimumo vertinimas

Vertinant siūlomo įsigyjančio asmens finansinį patikimumą atsižvelgiama į to asmens pobūdį³⁸. Tiksliau, priežiūros institucijos atsižvelgia į šiuos aspektus:

1. Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo yra kredito įstaiga

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo yra kredito įstaiga, vertinant finansinį patikimumą bus atsižvelgiama į siūlomo įsigyjančio asmens paskutinįjį bendro rizikos profilio vertinimą³⁹ ir tai, kokį poveikį įsigijimas padarys jo rizikos pozicijai, verslo modeliui, pelningumui, valdymo struktūrai ir kapitalo pakankamumui. Prireikus, pradinis bendro rizikos profilio vertinimas bus koreguojamas.

³⁶ Taip pat žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 8.4 dalį.

³⁷ Kontrolės sąvoka apibrėžta KRR 4 straipsnio 1 dalies 37 punkte ir Bendrų gairių I antraštinės dalies 3.1 dalies ii punkte.

³⁸ Taip pat žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 1 skyriaus 8.4 dalį.

³⁹ BPM kredito įstaigoms skirtą SREP balą.

Priežiūros institucijos dėmesį pirmiausia atkreips į tai, ar dėl kredito įstaigos įvykdyto įsigijimo jos prestižas padidės ar sumažės, taip pat atsižvelgs į poveikį bendrai įstaigos kapitalo pozicijai (kai ją įvertins auditoriai)⁴⁰.

2. Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo nėra kredito įstaiga

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo nėra kredito įstaiga, priežiūros institucija analizuoja jo finansinius dokumentus⁴¹, siekdama susidaryti bendrą nuomonę apie jo finansinį patikimumą ir pajėgumą artimiausioje ateityje remti tikslinę įmonę. Ši analizė apima bendro skolos lygio ir kreditingumo vertinimą.

Atsižvelgiant į šio vertinimo metu nustatytus faktus, ECB sprendime gali būti numatyta imtis tam tikrų veiksmų arba priemonių.

3. Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo yra fizinis asmuo

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo yra fizinis asmuo, priežiūros institucijai reikia pateikti išsamią informaciją apie jo finansinę padėtį – informaciją apie jo pajamų šaltinius, turtą, įsipareigojimus, įkeitimus ir suteiktas arba gautas garantijas⁴². Vadovaudamasi nacionalinės teisės aktais, kompetentinga institucija gali paprašyti pateikti papildomų dokumentinių įrodymų pateiktai informacijai pagrįsti, pavyzdžiui:

- (a) mokesčių deklaracijas;
- (b) grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų, įskaitant grynuosius pinigus kasoje, taupomąsias sąskaitas ir indėlių sertifikatus, įrodymus;
- (c) maklerio sąskaitų, įskaitant vertybinius popierius, savitarpio fondus, obligacijas ir pensijų sąskaitas, įrodymus;
- (d) ilgalaikių paskolų, įskaitant nekilnojamojo turto hipotekas ir visas skolas, kurios turi būti gražintos per ilgesnį negu vienų metų laikotarpį, įrodymus;
- (e) trumpalaikių įsipareigojimų, įskaitant visas skolas, kurių terminas sukanka greičiau negu per vienus metus (pvz., atnaujinamųjų kredito linijų kredito kortelėms) įrodymus;
- (f) papildomą informaciją apie nebalansinius įsipareigojimus (pvz., įkeitimus ir suteiktas arba gautas garantijas);
- (g) kitą iš trečiųjų šalių gautą informaciją, įskaitant siūlomo įsigyjancio asmens kredito reitingą ir skolinimosi istoriją (pvz., Centriniam kredito registre paprastai saugoma informacija apie visas su tam tikru skolininku susijusias kredito sutartis).

⁴⁰ Išsamesnės informacijos apie tai pateikta ECB [vadove dėl priežiūros principų taikymo bankų sektoriaus konsolidavimo srityje](#).

⁴¹ Jeigu nėra galimybės pateikti finansinius dokumentus, turi būti pateikta pagrindinių turto ir įsipareigojimų sudedamųjų dalių apžvalga.

⁴² Bendrų gairių I priedo 4 dalies 1 punkto c papunktis.

4. Skolintų lėšų naudojimas pirkimo kainai sumokėti (finansinis svertas)

Priežiūros institucijos ypač atkreips dėmesį į skolintų lėšų panaudojimą pirkimo kainai sumokėti ir sieks įvertinti, ar tai gali turėti įtakos tikslinei įmonei, pavyzdžiui, ar, siekiant padidinti trumpalaikį pelną gali sumažėti vidutinio laikotarpio–ilgalaikis pelningumas ir padidėti bendras tikslinės įmonės rizikos lygis, taip pat ar gali būti padarytas poveikis tikslinės įmonės verslo modeliui, gyvybingumui ir prudencinių reikalavimų laikymuisi. Tai taikoma ir dividendų išmokėjimui bei visiems kitiems tikslinės įmonės išteklių panaudojimo veiksams.

5.2.4 Tikslinei įmonei taikomų prudencinių reikalavimų laikymasis (D kriterijus)

Tėsinis pagrindas	KRD 23 straipsnio 1 dalies d punktas.
Bendros gairės	II antraštinės dalies 3 skyriaus 13 skirsnis

Pagal KRD 23 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytą ketvirtąjį vertinimo kriterijų reikalaujama įvertinti tikslinės įmonės esamą ir būsimą pajėgumą laikytis visų prudencinių reikalavimų, įskaitant kapitalo, likvidumo, didelių pozicijų ribų reikalavimus, taip pat reikalavimus, susijusius su valdymo tvarka, vidaus kontrole, rizikos valdymu ir atitiktimi⁴³.

5.2.4.1 Verslo plano pateikimas

Jeigu dėl siūlomo įsigijimo įgyjama tikslinės įmonės kontrolė, įsigyjantis asmuo turėtų pateikti tikslinės įmonės priežiūros institucijai verslo planą, kurį sudarytų strateginės plėtos planas, bent trejų metų nuo siūlomo įsigijimo (nuo numatytos sandorio užbaigimo datos) prognozuojamos tikslinės įmonės finansinės ataskaitos ir įsigijimo poveikis tikslinės įmonės valdymui ir tikslinės įmonės bendrai organizacinei struktūrai. Jeigu pagal sandorį siūlomas įsigyjantis asmuo neįgyja faktinės tikslinės įmonės kontrolės, jis turėtų pateikti įsigyjamam akcijų paketui proporcingą informaciją.

5.2.4.2 Verslo plano vertinimas

Pagrindinis priežiūros institucijų atliekamo verslo plano vertinimo tikslas – išnagrinėjus finansinių prognozių ir pagrindinių jų prielaidų pagrįstumą, įvertinti, ar tikslinė įmonė iš karto po sandorio užbaigimo ir artimiausioje ateityje bus pajėgi laikytis prudencinių reikalavimų.

⁴³ Taip pat žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 3 skyriaus 13.4 dalį.

Atsakomybė už verslo planą tenka tik siūlomam įsigyjančiam asmeniui. Priežiūros institucijos turi susidaryti bendrą nuomonę apie pateiktą planą ir tikslinės įmonės pajėgumą pasiekti numatytus tikslus.

Priežiūros institucijos įvertina verslo plane pateiktus duomenis, kuriais pagrindžiamos siūlomo įsigyjančio asmens prielaidos, ir vertina jų patikimumą bei realumą. Todėl verslo plane turėtų būti pateiktos ne tik prognozės, bet ir aprašytos bei pagrįstos visos prielaidos, kuriomis tos prognozės grindžiamos. Idealiu atveju siūlomi įsigyjantys asmenys turėtų pateikti savo darbinus skaičiavimus „Excel“ formatu. Priežiūros institucijos apžvelgia kiekvieną prielaidą ir įtraukia jas į „priežiūros uždavinių scenarijų“. Vertinant atsižvelgiama, be kitų dalykų, į tikslinės įmonės verslo modelį, dydį ir sąsajas su kitomis įstaigomis, grupėmis ir finansų sistema apskritai, taip pat į tikslinės įmonės pažeidžiamas ir silpnąsias vietas, kurios buvo nustatytos atliekant paskutinį priežiūrinį rizikos vertinimą. Kaip paaiškinta toliau, atliekamas ir kokybinis, ir kiekybinis vertinimas.

Remdamosi priežiūros uždavinių scenarijumi ir atsižvelgdamos į prudence prielaidas, priežiūros institucijos gali įvertinti tikslinės įmonės verslo modelio gyvybingumą ir tvarumą bei jos kapitalo pakankumą. Šis scenarijus yra pakoreguotas pagrindinis scenarijus, o ne nepalankiausių sąlygų scenarijus. Jis nėra skirtas naudoti kaip alternatyva verslo planui – jo paskirtis veikiausiai yra palengvinti priežiūros institucijų atliekamą vertinimą, siekiant: i) aiškiai suprasti darytas prielaidas, ii) jei reikia, suformuluoti tolesnius klausimus ir iii) padaryti išvadą dėl verslo plano patikimumo, o galiausiai – dėl atitikties kapitalo reikalavimams.

Kokybinis vertinimas

Atliekant kokybinį vertinimą, vertinama bendra siūlomo įsigyjančio asmens strategija dėl tikslinės kredito įstaigos ir vidaus bei išorės veiksniai (pvz., ekonominė aplinka).

Priežiūros institucijos nagrinėja:

- pagrindinius sėkmės veiksnius ir konkurencinio pranašumo sritis, dėl kurių tikslinė įmonė veiksmingiau uždirba pelną negu jos konkurentai;
- galimą tikslinės įmonės esamos veiklos ir veiklos, kuri bus įtraukta po įsigijimo, sinergiją (arba jos trūkumą); vertinama įvairių rūšių sinergija, tikimybė, kad ji bus iš tikrųjų pasiekta, ir tai, kada numatoma ją išnaudoti;
- ar siūlomo įsigyjančio asmens pagrindinės prielaidos dėl verslo aplinkos ir pelną skatinančių veiksnių atitinka vertinimo metu turimas iš pagrindinių trečiųjų šalių duomenų teikėjų gautas prognozes ir kitą informaciją;
- jeigu tai taikytina, pasitraukimo strategiją (pavyzdžiui, trumpalaikių investicijų arba abejotinų verslo modelių atveju).

Kiekybinis vertinimas

Verslo plano vertinimas apima kiekybinę pagrindinių mikroekonominių ir makroekonominių prielaidų, rizikos rodiklių analizę ir palyginimą su panašiais subjektais⁴⁴.

Jeigu tai svarbu, konkreči analizė atliekama ir veiklos srities lygmeniu (pvz., analizuojama produktų linija arba geografinė teritorija).

Siekdamos suprasti, kaip galėtų būti pasiekti numatomi rezultatai, priežiūros institucijos nagrinėja, kaip pastaraisiais metais keitėsi toliau nurodyti aspektai, ir nustato pagrindines tendencijas, t. y. nagrinėja:

- verslo modelio pelningumą, gyvybingumą ir tvarumą;
- individualius rizikos rodiklius;
- kapitalo pakankamumą.

Kiekybiškai įvertinama, kaip tikslinė įmonė atitinka prudenceinius reikalavimus įsigijimo metu ir kaip juos atitiks artimiausioje ateityje – tuo tikslu pirmiau nurodyti analizės etapai įtraukiami į priežiūros uždavinių scenarijų.

Papildoma pastaba.

Proporcingumo principo taikymas

Vertindamos verslo planą, priežiūros institucijos pagal rizika grindžiamo metodo taisyklės laikysis proporcingumo principo ir vertinimo nuodugnumą atitinkamai koreguos.

5.2.4.3 Tikslinės įmonės pajėgumas laikytis vidaus valdymo reikalavimų

Tikslinės įmonės priežiūros institucija taip pat vertina, ar siūlomas įsigijimas darys poveikį vidaus valdymui. Jeigu poveikį darys, priežiūros institucijos įvertina, ar po įsigijimo tikslinės įmonės organizacinė struktūra ir toliau bus aiški ir ar veiks pakankamos vidaus kontrolės mechanizmas. Ypatingas dėmesys skiriamas šiems dalykams:

- jeigu akcijų paketą įsigyja kita kredito įstaiga, svarbu suprasti, kaip grupės lygmens vidaus kontrolės funkcijų organizacinė struktūra po įsigijimo derės su tikslinės įmonės lygmens vidaus kontrolės funkcijomis;
- kitais atvejais dėmesys ypač atkreipiamas į visus grupėje galinčius kilti interesų konfliktus. Atliekant šią analizę siekiama nustatyti, ar grupė turi aiškiai apibrėžtą

⁴⁴ Palyginimas su panašiais subjektais – tai vertinimas, kai atitinkamas bankas lyginamas su kitais panašias savybes turinčiais subjektais.

interesų konfliktų nustatymo ir sprendimo politiką. Tokia politika turi būti pakankamai formalizuota.

Be to, priežiūros institucijos vertins tai, kaip sandoris gali paveikti tikslinės įmonės valdymo organo atitiktą kompetencijos ir tinkamumo reikalavimams.

5.2.5 Įtarimas dėl pinigų plovimo arba teroristų finansavimo (E kriterijus)

Pagal KRD 23 straipsnio 1 dalies e punktą vertindamos šį kriterijų kompetentingos institucijos turėtų nustatyti, „ar yra tinkamas pagrindas įtarti, kad siekiant įgyvendinti siūlomą įsigijimą yra vykdomas, buvo įvykdytas ar bandytas įvykdyti pinigų plovimas ar teroristų finansavimas <...> ar kad siūlomas įsigijimas galėtų padidinti tokį pavojų“.

Priežiūros institucijos šį kriterijų vertina prudenciniu požiūriu (t. y. vertina, ar faktinis pinigų plovimas (PP) ar teroristų finansavimas (TF) arba jo rizika galėtų kelti pavojų patikimam prudenciniam tikslinės įmonės valdymui kapitalo, likvidumo, verslo modelio tvarumo ir valdymo priemonių požiūriais), atsižvelgdamos į siūlomo įsigijimo aplinkybes ir pateiktą informaciją apie jį. Be to, kaip nurodyta Bendrų gairių 14.1 dalyje, „pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos vertinimas papildo sąžiningumo vertinimą ir gali būti vykdomas nepriklausomai nuo siūlomo įsigijimo vertės ir kitų charakteristikų“.

Vertinamas ne tik siūlomas įsigyjantis asmuo, bet ir „glaudūs asmeniniai arba verslo ryšiai su siūlomu įsigyjančiu asmeniu, įskaitant siūlomo įsigyjančio asmens teisinius ir faktinius savininkus“⁴⁵.

5.2.5.1 E kriterijaus vertinimo mastas

Vertindamos šį kriterijų, priežiūros institucijos nagrinėja, ar yra pagrįstų priežasčių daryti išvadą arba įtarti, kad siūlomas įsigyjantis asmuo dalyvauja ar dalyvavo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo operacijose ar bando tai daryti arba kad siūlomas įsigijimas gali padidinti tokių operacijų atsiradimo riziką. Atliekant šią analizę nagrinėjami, pavyzdžiui, kaltinamieji nuosprendžiai, galutinės ir (arba) taikytinos administracinės sankcijos, vykstantys baudžiamieji teismo procesai ir (arba) tyrimai, taip pat visi asmeniniai ar verslo ryšiai su siūlomu įsigyjančiu asmeniu.

Kadangi ECB nėra kompetentingas prižiūrėti, kaip laikomasi kovos su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu (KPP / KTF) reikalavimų, vertindamas šį kriterijų jis remiasi NKI pateiktais atitinkamais kompetentingų institucijų faktais ir išvadomis. Į jas atsižvelgiama atliekant bendrą prudencinį siūlomo įsigijimo vertinimą. Prireikus, remdamasi esamomis bendradarbiavimo priemonėmis, ECB gali paprašyti papildomos informacijos tiesiogiai iš kompetentingų institucijų (KPP / KTF institucijų,

⁴⁵ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 2 skyriaus 14.2 dalį.

finansinės žvalgybos padalinių ir t. t.)⁴⁶. Bendrose gairėse nurodyta, kad vertinant KR D 23 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą kriterijų, atsižvelgiama ne tik į tai, ar siūlomas įsigyjantis asmuo yra dalyvavęs ar dalyvauja pinigų plovimo ar teroristų finansavimo operacijose⁴⁷ arba bandė tai daryti, bet ir į šiuos du pagrindinius aspektus:

- (a) operacijai finansuoti naudojamų lėšų šaltinis ir grandinė;
- (b) poveikis tikslinės įmonės verslo planui, valdymui ir organizacinei struktūrai KPP / KTF požiūriu.

Šie du aspektai išsamiai analizuojami toliau.

1. Sandoriui finansuoti naudojamų lėšų šaltinis ir grandinė

Sandoriui finansuoti naudojamų lėšų šaltinis ir grandinė yra labai svarbūs vertinant šį kriterijų, nes tai yra susiję ne tik su KR D 23 straipsnio 1 dalies e punktu, bet ir su 23 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu finansinio patikimumo kriterijumi. Priežiūros institucijos vertina šį aspektą pagal lėšų, iš kurių sumokama sandorio kaina, šaltinį. Jos taip pat atsižvelgia į visus galimus papildomo kapitalo poreikius, kurių tikslinei įmonei gali iškilti ateityje, ir į tai, ar siūlomo įsigyjančio asmens veikla galėtų kelti riziką pinigų plovimo ar teroristų finansavimo požiūriu. Priežiūros institucijos turi įsitikinti, kad bet koks galimas papildomas kapitalas bus „švarus“ ir kad dėl siūlomo įsigijimo pinigų plovimo ar teroristų finansavimo per tikslinę įmonę rizika nepadidės.

Visų pirma, priežiūros institucijos įvertina lėšų, kurios bus naudojamos sandoriui, kilmę (t. y. veiklą, iš kurios jos gautos) ir tai, kaip tos lėšos iš jų šaltinio bus pervestos pardavėjui. Tuo tikslu priežiūros institucijos tikrina, ar siūlomam įsigijimui naudojamos lėšos bus nukreipiamos per finansų įstaigų, kurioms visoms taikoma veiksminga KPP / KTF priežiūra, grandines.

Priežiūros institucijos taip pat įvertina pateiktą informaciją apie veiklą, iš kurios gautos tos lėšos, pavyzdžiui, siūlomo įsigyjančio asmens veiklos istoriją, jo finansavimo struktūras ir tai, ar jos atitinka sandorio vertę. Atlikdamos vertinimą, priežiūros institucijos įsitikins, ar sandoriui panaudotos lėšos yra užregistruotos raštu ir tinkamai pagrįstos oficialiais dokumentais, ar jų kilmę galima aiškiai nustatyti ir ar galima užtikrinti, kad dėl ekonominės veiklos, iš kurios jos gautos, nekiltų jokių teisinių abejonių.

2. Poveikis tikslinės įmonės verslo planui ir valdymui bei organizacinei struktūrai KPP / KTF požiūriu

⁴⁶ Pavyzdžiui, 2021 m. gruodžio 16 d. EBI gairės dėl prudeninės priežiūros institucijų, už kovą su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu atsakingų priežiūros institucijų ir finansinės žvalgybos padalinių bendradarbiavimo ir keitimosi informacija pagal Direktyvą 2013/36/ES (EBA/GL/2021/15) ir 2021 m. gruodžio 20 d. galutinis pranešimas dėl techninių reguliavimo standartų pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 9 straipsnio 1 ir 3 dalis, kuriais sukuriama centrinė kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu duomenų bazė ir nurodomas trūkumų reikšmingumas, surinktos informacijos tipas, praktinis informacijos rinkimo įgyvendinimas ir joje sukauptos informacijos analizė ir sklaida (EBA/RTS/2021/16)

⁴⁷ Žr. 5.2.5 skirsnį.

Antras svarbus aspektas, kurį priežiūros institucijos nagrinėja vertindamos šį kriterijų, yra siūlomo įsigijimo poveikis tikslinei įmonei KPP / KTF požiūriu. Šis aspektas visada bus susijęs su vertinimu, ar tikslinė įmonė laikosi pradžios taisyklių (KRD 23 straipsnio 1 dalies d punktas), tačiau atliekant šį vertinimą taip pat užtikrinama, kad pasinaudojant siūlomu įsigijimu nebūtų vykdomas ar bandomas vykdyti pinigų plovimas ir teroristų finansavimas ir kad siūlomas įsigijimas nepadidintų tokios rizikos. Jeigu dėl siūlomo įsigijimo pasikeičia kontrolė ir dėl to įsigyjantis asmuo įgyja galimybę keisti tikslinės įmonės veiklos ir organizacinę struktūrą, atliekamas nuodugnesnis vertinimas. Jeigu kontrolė keičiasi, priežiūros institucija atlieka išsamų vertinimą, kad nustatytų, ar tikslinės įmonės rizikos profilis KPP / KTF požiūriu pakito, ir įvertintų tokių pokyčių pradžios poveikį. Ypač svarbu nustatyti: i) ar tikslinė įmonė užsiims veikla, kuri KPP / KTF požiūriu kelia didesnę riziką, ii) ar pasikeis klientų bazė ir (arba) tiksliniai klientai (pvz., ar veikla bus vykdoma su klientais, kurie galbūt užsiima veikla, kuriai būdinga didesnė PP / TF rizika arba kuri yra siejama su didesnės PP / TF rizikos jurisdikcijomis, pinigų plovimu arba teroristų finansavimu) ir iii) ar organizacinė struktūra trukdys KPP / KTF vidaus kontrolei ir stabdžių bei atsvarų sistemai ir ar dėl to gali būti padaryta įtakos šios srities prievolių vykdymui.

Vertindamos, ar vykdomi 23 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimai, priežiūros institucijos taip pat visada atkreipia dėmesį į tai, ar dėl kurių nors tikslinės įmonės valdymo organo sudėties pokyčių, kurių gali atsirasti dėl siūlomo įsigijimo, tikslinėje įmonėje gali padidėti pinigų plovimo ar teroristų finansavimo rizika.

Papildoma pastaba.

Proporcingumo principo taikymas

Priežiūros institucijos visus siūlomo įsigijimo aspektus nagrinės laikydamosi proporcingumo principo. Jos nuodugniai išnagrinės siūlomo įsigijimo struktūrą (pvz., ar naudojamas išorės finansavimas), ar siūlomas įsigyjantis asmuo yra finansų subjektas, kuriam taikoma lygiavertė pradžios ir KPP / KTF priežiūra, ar praeityje arba nagrinėjant dokumentus buvo pastebėta kokių nors konkrečių su įsigyjančiu asmeniu susijusių pradžios arba KPP / KTF problemų, kurioje šalyje įsisteigęs siūlomas įsigyjantis asmuo ir ar siūlomas įsigyjantis asmuo turi ryšių, kurie KPP / KTF požiūriu laikomi keliančiais didelę riziką.

Papildoma pastaba.

Specifiniai įsigyjantys asmenys ir sudėtingos struktūros

Pagal informaciją, surinktą siūlomo įsigyjančio asmens reputacijai įvertinti, taip pat vertinama, ar lėšų kilmė ir mokėjimo būdai palengvina pinigų plovimą ar teroristų finansavimą. Informacija apie lėšų šaltinių seką turėtų būti išsami ir iš jos turi būti galima atsekti kiekvieno galutinio tikrojo savininko ir kiekvieno tarpinio savininko indėlį⁴⁸.

⁴⁸ Žr. Bendrų gairių II antraštinės dalies 3 skyriaus 14.6 dalį.

Specifiniai įsigyjantys asmenys turėtų atskleisti bent tų tarpinių savininkų, kuriems tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai arba kartu priklauso daugiau kaip 0,5 % tikslinės įmonės kapitalo ir (arba) balsavimo teisių, vardus, pavardes (pavadinimus), kapitalo, (arba) balsavimo teisių procentines dalis ar kitus turtinius interesus. Atskleisti informaciją apie šios ribos neviršijančius interesus gali būti prašoma, jeigu to reikia atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes.

6 Procedūrų aspektai ir dokumentai; informacijos reikalavimai

6.1 Etapas iki pranešimo pateikimo ir procedūrų, kuriose dalyvauja kelios NKI, suvienodinimas

Tėsinis pagrindas	KRD 22 straipsnio 2 dalis
Bendros gairės	II antraštinės dalies 2 skyriaus 9 skirsnis

Ypač tokiais atvejais, kai procedūros yra sudėtingos, siūlomi įsigyjantys asmenys yra skatinami pradėti diskusijas su priežiūros institucijomis iki pranešimo pateikimo ir išsiaiškinti, kokios informacijos reikalaujama, kada ją reikia pateikti ir kaip atsakyti į galimus priežiūros institucijoms susirūpinimą keliančius klausimus.

Jeigu vykdomos kelios susijusios kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūros (t. y. kartu dirba kelios NKI), ECB sieks užtikrinti, kad tos procedūros būtų vertinamos darniai, laiku ir vienodai tam, kad priimami sprendimai būtų nuoseklūs. Tačiau tai netaikoma jokioms procedūroms, vykdomoms lygiagrečiai su kitomis institucijomis (pvz., konkurencijos tarnybomis).

6.2 Gavimo patvirtinimas ir procedūros termino apskaičiavimas

Tėsinis pagrindas	KRD 22 straipsnio 2 dalis
Bendros gairės	II antraštinės dalies 2 skyriaus 9.1 ir 9.2 dalys

6.2.1 Neišsamūs pranešimai

Jeigu, atlikus formalią patikrą, pateiktas pranešimas pripažįstamas neišsamiu, jį gavusi NKI apie tai informuoja siūlomą įsigyjantį asmenį.

Tolesnis formalus išsamumo vertinimas bus atliekamas, kai siūlomas įsigyjantis asmuo arba jo atstovas pateiks reikiamą papildomą informaciją. Ji bus vėl įvertinta ir vėl bus padaryta išvada, ar pranešimas yra išsamus, ar neišsamus.

6.2.2 Išsamūs pranešimai

Siekiant sumažinti riziką, kad pateiktas pranešimas gali būti neišsamus, jeigu reikia, prieš jį pateikiant rekomenduojama kreiptis į NKI.

Jeigu, atlikus formalią patikrą, siūlomo įsigyjančio asmens pateiktas pranešimas pripažįstamas išsamiu, NKI nusiunčia rašytinį gavimo patvirtinimą ir:

- patvirtina, kad pranešimas yra formaliai išsamus ir prasidėjo 60 darbo dienų trukmės vertinimo laikotarpis;
- pabrėžia, kad NKI ir (arba) ECB gali prašyti papildomos informacijos ir pagal į nacionalinę teisę perkeltas KRD 22 straipsnio 3 dalies nuostatas apibrėžti, kokiam laikotarpiui šis terminas turi būti laikinai sustabdytas.

6.2.3 IMAS portalas – priežiūros procesams skirti skaitmeniniai vartai

IMAS portale pateikiamas specialus internetinis klausimynas informacijai ir dokumentams, kurie yra reikalingi teikiant pranešimą, rinkti. Tai, ką reikia pateikti, nustato NKI. Naudojimasis IMAS portalu gali būti privalomas arba savanoriškas – tai nustato valstybė narė.

Tai, ar naudojamosi IMAS portalu, neturi įtakos etapui iki pranešimo pateikimo, gavimo patvirtinimo mechanizmui ar procedūros termino skaičiavimui.

6.3 Prašymas pateikti daugiau informacijos ir teisinio termino sustabdymas

Teisinis pagrindas	KRD 8 straipsnio 2 dalis
Bendros gairės	II antraštinės dalies 2 skyriaus 9.5 skirsnis, 3 skyrius

Pateikus gavimo patvirtinimą, NKI arba ECB gali prašyti siūlomo įsigyjančio asmens pateikti daugiau / papildomos informacijos, jeigu to reikia vertinimui užbaigti.

Pranešimo apie siūlomą kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ar didinimą vertinimo laikotarpio dienų skaičiavimą galima sustabdyti tik vieną kartą ne ilgesniam kaip 20 (arba, jei tai taikytina, 30) darbo dienų laikotarpiui. Dėl jokių tolesnių prašymų pateikti informaciją termino skaičiavimas iš naujo nebebus stabdomas.

6.4 Reikšmingi pokyčiai, įvykę vertinimo laikotarpiu ir jam pasibaigus

KRD ir Bendrose gairėse nėra jokių nuostatų dėl to, kokios procedūros laikytis, jeigu vertinimo laikotarpiu arba jam pasibaigus įvyksta reikšmingų pokyčių.

6.4.1 Reikšmingi pokyčiai, įvykę vertinimo laikotarpiu

Bet koks reikšmingas pokytis sukeltų abejonių, ar paraiška yra išsami, ir kartu ar prasidėjo 60 darbo dienų vertinimo laikotarpis. Šis terminas nustatytas siekiant apsaugoti siūlomo įsigyjančio asmens teisę į tai, kad vertinimas būtų baigtas laiku, ir kad kompetentingoms institucijoms nagrinėjant pranešimą būtų išvengta bet kokio nepagrįsto vėlavimo.

Reikšmingais pokyčiais gali būti laikomi bet kokie nauji faktai ar aplinkybės, atsiradę vertinant siūlomą kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ar didinimą, susiję su vienu ar daugiau iš penkių vertinimo kriterijų, nustatytų KRD 23 straipsnio 1 dalyje, ir laikomi esminiais vertinimui užbaigti. Prie tokių faktų ar aplinkybių būtų galima priskirti naują informaciją, kurią siūlomas įsigyjantis asmuo pateikė vertinimo laikotarpiu, taip pat informaciją, kurią tuo laikotarpiu ECB arba NKI pranešė kiti šaltiniai (pvz., dėl reputacijos). Bet kokie reikšmingi pateiktos informacijos pokyčiai, nepriklausomai nuo to, ar jie atsirado dėl siūlomo įsigyjančio asmens, ar dėl kitų priežasčių, gali būti pagrindas naujai kvalifikuotosios akcijų paketo dalies procedūrai pradėti ir formaliam vertinimo laikotarpiui skaičiuoti iš naujo.

6.4.2 Reikšmingi pokyčiai, įvykę po ECB pranešimo apie neprieštaravimą

Po to, kai ECB praneša neprieštaraujantis siūlomam įsigijimui, įsigyjantis asmuo gali siekti įvykdyti sandorį kitomis sąlygomis, negu tos, apie kurias pranešta NKI ir kurias patvirtino ECB. Tai ypač aktualu tuo atveju, kai nuo ECB vertinimo iki sandorio užbaigimo datos praeina daug laiko⁴⁹. Siūlomas įsigyjantis asmuo turėtų informuoti NKI ir ECB apie visus tokius pakeitimus, kad ECB turėtų galimybę nuspręsti, ar juos reikia įvertinti iš naujo.

6.5 ECB sprendimą papildančios nuostatos

Kompetentinga institucija, pateikdama kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įvertinimą, gali nustatyti tam tikras sąlygas ir įpareigojimus. ECB teisė nustatyti sąlygas ir įpareigojimus kyla iš BPM reglamento 15 straipsnio 3 dalies ir KRD 22 straipsnio 1 dalies, taip pat iš bendrųjų ES administracinės teisės principų.

⁴⁹ ECB sprendimuose dėl neprieštaravimo paprastai nurodomas galiojimo terminas (paprastai – šeši mėnesiai nuo jų priėmimo).

Sprendimuose dėl neprieštaravimo nustačius sąlygas ir įpareigojimus, siūlomam įsigyjančiam asmeniui, jį kontroliuojantiems subjektams ir jų galutiniams tikriesiems savininkams arba patrunuojamosioms įmonėms galima taikyti papildomas nuostatas. Tokios papildomos nuostatos gali būti susijusios su tiksline įmone ir (arba) siūlomu įsigyjančiu asmeniu ir gali būti nustatomos tik tada, kai tai yra būtina siekiant užtikrinti atitiktį KRD 23 straipsnyje nustatytiems kriterijams. Ir atvirkščiai – jeigu paaiškėja, kad siūlomas įsigyjantis asmuo bet kuriuo atveju nėra pajėgus atitikti vieno ar kelių KRD 23 straipsnyje nustatytų kriterijų, negalima nustatyti sąlygų ir įpareigojimų tiems trūkumams kompensuoti. Tokiu atveju priimamas sprendimas dėl prieštaravimo.

Sąlygos

ECB sprendime dėl neprieštaravimo, kuris priimamas vertinant kvalifikuotąją akcijų paketo dalį, gali būti nustatomos išankstinės sąlygos, bet negalima nustatyti paskesnių sąlygų.

Pagal KRD 22 straipsnio 7 dalį kompetentinga institucija gali nustatyti ilgiausią galimą laikotarpį siūlomam įsigijimui užbaigti⁵⁰, o prireikus nustatyti, kiek šis terminas gali būti pratęstas. Taigi, išankstinės sąlygos turi būti įvykdytos per konkretų laikotarpį. Taip užtikrinamas teisinis tikrumas ir išvengiama problemų tais atvejais, kai vykdymo užtikrinimas yra ribotas (pvz., jei siūlomas įsigyjantis asmuo nėra prižiūrimas subjektas).

Įpareigojimai

Kaip ir sąlygos, įpareigojimai yra papildomos nuostatos, pagal kurias siūlomas įsigyjantis asmuo privalo atlikti tam tikrus veiksmus arba nuo tam tikrų veiksmų susilaikyti. Gali būti nustatyti įpareigojimai, kurie yra laikomi įgyvendinimo priemonėmis (pvz., įpareigojimai teikti informaciją), kuriais įpareigojama spręsti klausimus, kurių gali kilti po siūlomo įsigijimo, arba dar labiau padidinti kvalifikuotąją akcijų paketo dalį. Todėl jais nėra uždraudžiama vykdyti siūlomą įsigijimą. Jei šių įpareigojimų nesilaikoma, gali būti imtasi vykdymo užtikrinimo priemonių ir taikomos sankcijos, tačiau tai neturėtų įtakos sprendimo galiojimui.

Jeigu kyla abejonių dėl nuolatinės atitikties penkiems vertinimo kriterijams, tačiau ECB nustato, kad siūlomas įsigyjantis asmuo imdamasis tam tikrų konkrečių veiksmų abejones gali pakankamai išsklaidyti, per vykdomą priežiūrą galima nustatyti tam tikrus įpareigojimus arba taikyti kitas priežiūros priemones.

Įpareigojimai pirmiausia gali būti nustatomi siekiant užtikrinti tolesnę atitiktį vertinimo kriterijams. Įpareigojimai gali apimti ir ateities aspektą, t. y. finansinio patikimumo

⁵⁰ Jei į sprendimą įtraukiamos tam tikros sąlygos, ilgiausias galimas kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo laikotarpis reiškia, kad tos sąlygos turi būti įvykdytos iki įsigijimo.

vertinimą (KRD 23 straipsnio 1 dalies c punktas) ir tikslinės įmonės esamą ir būsimą pajėgumą laikytis prudencinių reikalavimų (KRD 23 straipsnio 1 dalies d punktas).

Sąlygų ir įpareigojimų vykdymo stebėseną ir vykdymo užtikrinimas

Tai, kaip laikomasi sąlygų ir įpareigojimų, bus stebima vykdant nuolatinę priežiūrą. Jei išankstinės sąlygos nebus įvykdytos, siūlomam sandoriui bus prieštaraujama. Įpareigojimų nevykdymas savaime nedaro poveikio siūlomam sandoriui, tačiau dėl to gali būti taikomos vykdymo užtikrinimo priemonės arba sankcijos.

Įsipareigojimai

Įsipareigojimai gali būti apibrėžiami kaip mechanizmai, kuriais priežiūros institucijai suteikiama pakankamai garantijų, kad į konkrečius susirūpinimą keliančius dalykus, susijusius su atitiktimi kvalifikuotosios akcijų paketo dalies kriterijams, bus atsižvelgta. Siūlomas įsigyjantis asmuo juos prisiima įvairiais klausimais.

Įsipareigojimų prisiėmimu kompetentingai institucijai gali būti užtikrinama, kad siūlomas kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimas ar padidinimas atitiks atitinkamus vertinimo kriterijus, pavyzdžiui, po įsigijimo ar padidinimo bus išsaugoti tikslinės įmonės kapitalo pakankamumo rodikliai. Įsipareigojimai turi būti prisiimti prieš patvirtinant ir užbaigiant sandorį.

Atitinkami įpareigojimai gali būti susiję, pavyzdžiui, su finansine parama, kurią siūlomas įsigyjantis asmuo turi teikti tikslinei įmonei, kilus likvidumo ar mokumo problemų, su įmonės valdymo klausimais, siūlomo įsigyjančio asmens būsimu akcijų paketu tikslinėje įmonėje, siūlomo įsigyjančio asmens restruktūrizavimu ar jo verslo plano keitimu ateityje.

Rekomendacijos

Rekomendacijos nėra teisiškai privalomos ir gali būti teikiamos labai įvairiais klausimais. Jos teikiamos siūlomam įsigyjančiam asmeniui tais atvejais, kai tenkinami visi taikytini kriterijai, tačiau nustatoma problema, kurią būtų pageidautina išspręsti. Tokiais atvejais ECB gali savo nuožiūra pateikti rekomendacijas ir jose išdėstyti savo lūkesčius arba pareiškimus.

6.6 Procedūriniai klausimai, susiję su kvalifikuotosios akcijų paketo dalies vertinimu

6.6.1 Teisė būti išklausytam

Sąlygų ar įpareigojimų nustatymas ir prieštaravimas kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimui ar didinimui gali daryti poveikį siūlomo įsigyjančio asmens teisėms. Dėl šios priežasties siūlomas įsigyjantis asmuo iš esmės turi teisę būti išklausytas. Pagal BPM pagrindų reglamento 31 straipsnio 3 dalį teisės būti išklausytam laikotarpis kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimo procedūrų atvejais sutrumpinamas iki trijų darbo dienų.

Teisės būti išklausytam išimtys taikomos šiais atvejais:

- jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo savo pradinėje paraiškoje arba vertinimo laikotarpiu prisiima įsipareigojimą vienašališkai, o priimtame sprendime nustatomos sąlygos arba įpareigojimai, atitinkantys paraiškoje išdėstytus arba siūlomo įsigyjančio asmens kitaip patvirtintus įsipareigojimus, teisė būti išklausytam neprivalo būti suteikta;
- jeigu kompetentinga institucija reikalauja pateikti informaciją iš subjekto, kuriam taikomos BPM reglamento 10 straipsnio nuostatos (BPM pagrindų reglamento 31 straipsnyje nenumatyta teisė būti išklausytam dėl tokiems subjektams teikiamų prašymų pateikti informaciją);
- kai sąlygoje ir (arba) įpareigojime remiamasi teisės aktų nuostatomis, kurių siūlomas įsigyjantis asmuo privalo laikytis.

Reikalavimo pranešti pažeidimas

Kredito įstaigų kvalifikuotoji akcijų paketo dalis turėtų būti įvertinta prieš bet kokį jos įsigijimą ar padidinimą. Pagal KRD 22 straipsnį siūlomi įsigyjantys asmenys privalo raštu iš anksto pranešti kredito įstaigos, kurios kvalifikuotąją akcijų paketo dalį jie ketina įsigyti arba padidinti, kompetentingoms institucijoms apie įsigijimą, nurodyti ketinamo įsigyti akcijų paketo dydį ir pateikti atitinkamą informaciją. Pastebėta, kad kai kuriais atvejais siūlomi įsigyjantys asmenys tyčia arba netyčia nesilaiko šio įpareigojimo ir priežiūros institucija apie įsigijimą ar padidinimą sužino tik po to, kai jis įvykdomas. Tokiais atvejais priežiūros institucija nedelsdama informuoja įsigyjančius asmenis, kad jie privalo pateikti pranešimą apie įsigijimą ar tolesnį didinimą ir kad kvalifikuotoji akcijų paketo dalis turi būti įvertinta. Kompetentinga institucija taip pat įvertina, ar reikia taikyti kokias nors vykdymo užtikrinimo priemones ar sankcijas⁵¹.

⁵¹ Kai kuriose jurisdikcijose nepranešus apie kvalifikuotosios akcijų paketo dalies įsigijimą ar padidinimą, siūlomo įsigyjančio asmens balsavimo teisės gali būti nedelsiant įšaldytos.

6.6.2 Sprendimo kalba

Pagal BPM pagrindų reglamento 24 straipsnį bet koks prižiūrimo subjekto arba bet kurio kito juridinio ar fizinio asmens, kuriam ECB priežiūros procedūra taikoma individualiai, Europos Centriniam Bankui siunčiamas dokumentas gali būti parengtas bet kuria prižiūrimo subjekto arba asmens pasirinkta Sąjungos oficialiaja kalba. ECB, prižiūrimi subjektai ir bet kuris kitas juridinis ar fizinis asmuo, kuriam priežiūros procedūros taikomos individualiai, gali susitarti savo rašytiniuose pranešimuose ir ECB priežiūros sprendimuose vartoti kurią nors iš ES oficialiųjų kalbų.

ECB yra sudaręs rašytinius susitarimus su visomis svarbiomis kredito įstaigomis dėl to, kokia kalba turi būti vartojama rašytiniuose pranešimuose ir joms aktualiuose ECB priežiūros sprendimuose. Todėl tais atvejais, kai siūlomas įsigyjantis asmuo yra svarbi kredito įstaiga, apie ECB sprendimą jam bus pranešta ECB ir atitinkamo prižiūrimo subjekto sutarta kalba. Jeigu susitarimas dėl kalbos nutraukiamas, nutraukimas turės įtakos tik tiems ECB priežiūros procedūros aspektams, kurie dar nėra užbaigti. Naujoji kalba bus vartojama nuo susitarimo nutraukimo dienos.

Jeigu siūlomas įsigyjantis asmuo nėra svarbi kredito įstaiga, todėl susitarimas dar nėra sudarytas, siūlomo įsigyjancio asmens bus paprašyta patvirtinti, kokia kalba turėtų būti vartojama per procedūrą, įskaitant tai, kokia kalba turėtų būti pranešta apie ECB sprendimą dėl kvalifikuotosios akcijų paketo dalies⁵².

Jeigu pradedama procedūra pagal teisę būti išklaustyti ir siūlomi įsigyjantys asmenys paprašo būti išklaustyti kuria nors Sąjungos oficialiaja kalba, kuri skiriasi nuo ECB priežiūros procedūroje vartojamos kalbos, bus imtasi reikiamų priemonių.

⁵² Jei pranešimui pateikti naudojamas IMAS portalas, siūlomas įsigyjantis asmuo gali nurodyti pageidaujamą kalbą internetiniame klausimyne.

© **Europos Centrinis Bankas, 2023**

Pašto adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Svetainė www.bankingsupervision.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Dėl terminų ir santrumpų žr. [BPM glosarijų](#) (tik anglų k.).